

Ministeren

Uddannelses- og Forskningsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

31. marts 2022

Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra det åbne samråd i Uddannelses- og Forskningsudvalget tirsdag den 29. marts 2022 vedr. samarbejde med Israel og Østrig.

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Med venlig hilsen

CVR-nr. 1680 5408

Jesper Petersen

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådspørgsmål I

"Ministeren bedes redegøre for, om der på noget tidspunkt har været en konkret plan for, hvad de 122 mio. kr. til det nu indstillede samarbejde om forskning og pandemiberedskab med Israel og Østrig skulle bruges til, og hvad regeringen konkret forventede at få ud af samarbejdet".

Svar på samrådspørgsmål I

Tak for ordet formand og tak til spørger. Jeg er glad for muligheden for at drøfte denne sag.

Jeg forstår spørgsmålet således, at der dels spørges til planerne for den konkrete udmøntning af midlerne, og hvad Regeringen mere overordnet forventede at få ud af samarbejdet.

Det vil jeg nu redegøre for.

Indledningsvist vil jeg bemærke, at der har været en god dialog med Østrig og Israel om et muligt samarbejde. Vi havde imidlertid ikke indgået den endelige aftale om de helt konkrete administrative rammer og det præcise faglige fokus for samarbejdet, da regeringen valgte at indstille dialogen.

Derfor kan jeg ikke af hensyn til vores internationale samarbejdspartnere gå i detaljer om, hvad der er blevet drøftet med parterne. Det antager jeg, at udvalgsmedlemmerne har forståelse for.

[Regeringen satte en række spor i gang]

Regeringen satte sidste år en række spor i værk for at stille Danmark bedre i bekæmpelse af pandemien. Det var vigtigt for os, at vi fik bragt flest mulige løsninger i spil.

Vi engagerede os aktivt i de nye EU-forsknings- og innovationsindsatser, og vi afsøgte mulighederne for supplerende globalt samarbejde med stærke spillere.

En lang række forsknings- og innovationsprojekter er nu godt i gang eller allerede gennemført, og vi har på kort tid oplevet store forskningsmæssige gennembrud.

Samarbejdet med Israel og Østrig var et spor i denne samlede indsats.

Situationen i dag er en anden end for et år siden. Og i februar kunne jeg samtidigt konstatere, at der ikke var opbakning blandt flere af partierne bag finanslovsaftalen til det konkrete samarbejde.

Derfor har vi valgt ikke at gå videre med det konkrete samarbejde.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det har vi meddelte vores partnere i Østrig og Israel, og det har de udtrykte forståelse for.

[Det gode samarbejde med Østrig og Israel påvirkes ikke]

Israel og Østrig har hele vejen igennem krisen været stærke samarbejdspartnere inden for COVID-19 håndtering.

Østrig vil fortsat være en meget tæt allieret for Danmark i de forskningspolitiske forhandlinger i EU

Israel har i mange år været associeret til EU's rammeprogram for forskning, og Danmark har siden 2016 haft et innovationscenter i Tel Aviv.

Beslutningen om at standse det konkrete samarbejde kommer ikke til at påvirke vores i øvrigt gode forsknings- og innovationssamarbejde med de to lande.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

[Konkret plan for hvad de 122 mio.kr skulle bruges til]

Ift. spørgsmålet om regeringens konkrete plan for de 122 mio. kr., så var det regeringens intention, at midlerne skulle bruges til at understøtte forskningssamarbejde mellem danske, israelske og østrigske forskningsinstitutioner og virksomheder om pandemibredskab.

Og at dette samarbejde over tid skulle være åbent for andre deltagere.

Helt konkret så drøftede mit ministerium med Østrig og Israel, hvordan vi kunne etablere rammerne for et sådan samarbejde, ift. finansiering, opslag, behandling af ansøgninger, evaluering, kommunikation, juridisk grundlag m.m. Og det har været baseret på vores konkrete erfaringer med hvordan lignende samarbejder har været organiseret.

Helt overordnet var det forventningen ligesom i lignende bilaterale samarbejder, at alle tre lande skulle bidrage ligeligt til budgettet. I et sådant samarbejde vil det typisk være sådan at hvert deltagende land finansierer sine egne deltagere – dvs. danske midler går til danske deltagere og så videre.

Det var samtidig hensigten at midlerne skulle udbydes og tildeles til forskningsprojekter på baggrund af fælles åbne opslag og med armslængde fra det politiske niveau til den faglige behandling af både opslag og ansøgninger.

Det vil sige på samme måde, som vi normalt uddeler konkurrenceudsatte nationale forskningsmidler på.

Endelig var det vores intention fra dansk side at vi skulle etablere samarbejdet inden for allerede eksisterende og velafprøvede strukturer for forskningsstøtte.

På den danske side ville det have været naturligt at lægge udmøntningen i en af de offentlige danske fonde, som er vant til at udmønte konkurrence midler til

dansk deltagelse i internationale forskningsprojekter. Det vil sige Innovationsfonden eller Danmarks Frie Forskningsfond. I de to andre lande har de tilsvarende organisationer, som opererer på nogenlunde samme vis.

[Konkrete forventninger til udbytte af samarbejdet]

Det var regeringens forventning, at der inden for den ramme over de kommende år kunne igangsættes og finansieres en række fælles forsknings- og innovationsprojekter via åbne opslag.

Projekter med et bredt fokus inden for bekæmpelse af smitsomme sygdomme og pandemiberedskab, herunder evt. forskning i vaccineudvikling, men ikke produktion af vacciner.

Ift. et konkret udbytte, så er der et relativt langt sigte og en betydelig usikkerhed om slutresultatet, når man finansierer forskningsprojekter.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Håbet er selvfølgelig altid, at der skabes ny viden og forskningsmæssige gennembrud, og at denne viden kan gøre en forskel i samfundet.

Grundlæggende var det min forventning, at midlerne kunne bidrage til at etablere et godt og langsigtet samarbejde mellem forsknings- og innovationsmiljøer i de tre lande og på den måde styrke dansk forskning og på sigt også vores pandemiberedskab.

Og i og med at alle tre lande samtidig deltager i f.eks. Horisont Europa – EU's rammeprogram for forskning – og i EUREKA programmet, så kunne det også være baggrund for videre samarbejde inden for disse programmer. Både med de to lande og med andre partnerlande.

[Afslutning]

Afslutningsvist vil jeg gerne understrege, at selvom regeringen besluttede at standse det konkrete samarbejde, så støtter regeringen forsat, at forskning inden for pandemier og pandemiberedskab prioriteres højt – det gør vi eksempelvis i vores europæiske samarbejde under Horisont Europa. Og sundhedsområdet er ligeledes en prioritet i de bilaterale samarbejder, vi har med partnere uden for Europa.

Tak for ordet.